

ROOD BLEEF ACHTER

RECORD PRIJZEN

KIEMLUST AANDACHTSPUNT

Nog nooit brachten uien zoveel op als die van oogst 2022. De droomprijs van menig teler werd afgelopen jaar verdubbeld.

Oogst 2022 is er een die veel telers nog lang zal heugen. Oogst 2018 tikten de uitbetalingen van verschillende pools dik door de €40, maar oogst 2022 doet er nog een schepje bovenop. Uitzonderlijke prijzen, want ook jaren met uitbetalingen rond of onder €10 zijn bekend. Commissaris Richard Bolle becijfert voor zichzelf over de afgelopen tien jaar een gemiddelde uienprijs van €20,17 per 100 kilo en over de afgelopen vijf jaar €27,59. Het kan een euro meer of minder zijn, maar dit illustreert wel de realiteit van de uienprijzen. Afgelopen seizoenen zijn er incidentele gevallen bekend die een partij verkochten

Door Martin Smits

De droomprijs maal twee

tegen €1 per kilo. Dat zijn uitzonderingen, maar boven €50 per 100 kilo zijn er heel wat zaken gedaan. Vandaar dat de pools die de hele afzetperiode beslaan ook prijzen rond of boven dat niveau konden uitbetalen. En wie het spel vooral in de periode maart-april heeft gespeeld, gaat daar nog fors overheen. In de uitbetalingen van de verschillende pools zitten dit jaar grote verschillen. Die worden voor een belangrijk deel verklaard door de periode waarin de pool heeft gelopen of de periode waarin de pool de meeste zaken heeft gedaan. Waar andere jaren een onverwachte piek nog weleens aan het einde van de periode, zo omstreeks mei-juni kon opduiken,

zakte de prijs op het eind wel wat af, maar bleef die uiteindelijk toch nog steeds onwaarschijnlijk hoog. Mede omdat de handel vlot liep, en ook wel omdat niet alle uien geschikt waren om tot het eind te bewaren, waren veel pools ook al op tijd uitverkocht. Zo heeft Van Meir bijvoorbeeld dit jaar voor het eerst geen uien in de C-pool geleverd. Een spannende sport, zo vatten de meeste poolbeheerders het seizoen samen. Wanneer er voor hoge prijzen wordt gekocht, gaat het meteen om grote sommen geld. Het was een jaar waarin wat viel te verdienen, maar waar veel wordt verdiend, wordt als het fout gaat ook veel verloren. ►

De uien gingen vlot van de hand. Hoge prijzen gaven een rem op afzet naar een aantal landen, maar daar kwamen genoeg alternatieven voor in de plaats.

FOTO: ANNE VAN DER WOUDE

Door de droogte, aantasting door trips en warm weer was het gewas gestrest, vielen de kilo's vaak tegen, maar sloeg ook de MH-behandeling vaak slecht aan, waardoor kiemlust voor de poolbeheerders wel een punt was om goed op te letten. En meer dan vele andere jaren, was kiemlust ook een reden dat er werd geschoven met leverdata van partijen. Fusarium was over het hele aanbod van zaaiuien uit de schuur bij meerdere partijen toch ook wel een punt, maar gerekend naar de voorgaande jaren zijn de tarracijfers bij de pools zonder uitzondering heel netjes of zelfs opvallend laag. In enkele gevallen is er een partij vanwege kwaliteitsproblemen buiten de pool gehouden, maar over alle pools gerekend gaat dat maar om enkele gevallen. Kwaliteit van het geleverde product was dus gewoon goed.

Rood

In Emmeloord startte de af-landnotering voor rode uien begin november uitgegroeid af land 60% grof met € 26 tot € 30. Goes noteerde vrijwel gelijk. De prijs voor rood bleef goed overeind, maar haalde bij lange na niet de stijging die later voor geel werd ingezet. Ook uit de bewaring werd rood goed betaald en liep op, maar bleef ruwweg bewegen in het traject tussen € 30 en € 40 per 100 kilo. De stijging bij geel in december werd door rood niet gevolgd. Nog steeds prima prijzen, maar vergeleken met voorgaande jaren een min of meer normaal verloop van de markt. Rood is meer een nichemarkt met een kleiner volume en een kleiner aantal spelers. De vraag was prima, maar niet ongewoon groter dan anders, terwijl er genoeg rood beschikbaar was om de markt te bedienen. Deels ook omdat het areaal opnieuw was uitgebreid.

Pools krimpen

Hoe groot het aandeel van de uienpools in de totale afzet werkelijk is blijft onbekend, maar handelaren

Toelichting bij het looptijdenoverzicht

In het onderstaande overzicht staan de looptijden van de diverse pools en de netto uitbetaling van de Boerderij-partij.

Dat is een fictieve levering van een partij van 350 ton uien die vrij is van grond en andere tarra maar die wel 8% onverkoopbare uientarra heeft. De partij is GlobalGAP-gecertificeerd en voor zover een berekening van transportkosten plaatsvindt en die afhankelijk is van afstand gaan we uit van levering op een afstand van 25 kilometer. Grofte van de

Boerderij-partij doet niet ter zake. Een aantal pools betaalt uit, onafhankelijk van grofte. Bij pools die dit jaar wel uitbetalen naar groftes wordt de uitbetaling van diverse groftes vermeld.

Dit overzicht is een samenvatting. Verderop vindt u per pool de toelichting op hoe de cijfers tot stand zijn gekomen. Na half april zijn er nog wel zaken gedaan maar werden de volumes aanzienlijk kleiner. De meeste bewaarpools hebben daarom ook een aantal weken vroeger dan voorgaande jaren afgerond.

Uitbetalingen van de bewaarpools over oogst 2021

Netto-uitbetaling Boerderij-partij in € per 100 kilo.

week	48	8	18	24
Agifirm-bewaarpool		51,45	51,95	
Agrifirm-korte pool	33,40			
JWK-basispool	28,30			
JWK-speculatiepool			71,10	
Waterman Onions	62,69	62,88	64,03	65,33
PPA Uienpool b.v.	49,47	52,47	54,97	56,47
Van Meir-pool A-B 40% grof	36,36	47,39		
50% grof	36,81	48,07		
60% grof	37,27	48,74		
SIMONIONS	52,24	57,11	60,85	63,11
Rode uien netto uitbetaling				
Agrifirm af land	€ 28,40			
Agrifirm korte bewaring	€ 0,00			
Agrifirm-bewaarpool	€ 0,00 op week 11			
PPA Uienpool b.v.				
JWK (Wiskerke) vanaf 1 januari	€ 31,94 week 11 -netto 40 mm opwaarts			
	€ 34,50			

houden het bij elkaar opgeteld op waarschijnlijk zo'n 10% van het totale volume. Jaren achtereenvolgens meldden poolbeheerders dat de animo voor de pools toenam, maar inmiddels is er toch ook krimp te zien. De Allium Plus-pool van Van Liere in Dronten is vorig jaar al gestopt. Bij Waterman in Emmeloord is vorig jaar al een verandering ingezet en dit jaar met een schone lei begonnen. Met nu nog één pool van een kleiner aantal deelnemers met totaal een kleiner volume. Agrifirm meldt dat er dit jaar minder animo is voor de af-land-pool. Dat brengt de aloude discussie weer op gang: wel of niet afzetten in poolverband. Hoge prijzen geven telers zelfvertrouwen waardoor ze minder neigen om in poolverband te opereren. Oogst 2023 startte opnieuw met mooie uienprijzen, maar met hoge prijsniveaus gaat het om veel geld waardoor handelaren toch voorzichtig zijn. De uien staan nog op het land en de bal kan nog alle kanten op rollen. ▶

Krapte wereldwijd verklaart historische uienprijzen

Nederland oogstte minder uien en dat bleek ook in Europa het geval. Krapte joeg de prijzen aan.

De eerste zaaiuien werden vorig jaar juli voor €20 en €21 per 100 kilo verkocht. Dat was toen een verlengde van het prijsniveau van de plantuien. Daarna liep de af-landprijs verder op. In de eerste twee weken van het seizoen werd al 31% meer dan in dezelfde periode van oogst 2021 afgezet en vergeleken met twee seizoenen eerder zelfs 74% meer. Voor de af-landlevering noteerde Emmeloord tussen week 31 en week 33 al van €22 tot €30 per 100 kilo. En het liep verder op. De af-land-pool van Agrifirm betaalde voor de gele uien inclusief €1,50 per ton ledenvoordeel €25,01 per 100 kilo. De stemming zat er goed in en die bleef het hele seizoen ook goed overeind.

Een historisch groot volume had Nederland niet af te zetten, maar al vroeg zinspeelde de Holland Onion Association (HOA) op dikke prijzen. "Het seizoen zal

dan qua exportvolume geen record bereiken, maar wat betreft de exportwaarde zou het zomaar zo kunnen zijn, dat de Nederlandse uienhandel voor het eerst in de geschiedenis meer dan een half miljard omzet in de boeken kan schrijven". Dat bedrag is moeilijk te achterhalen, maar het kan niet anders dan een record zijn geweest.

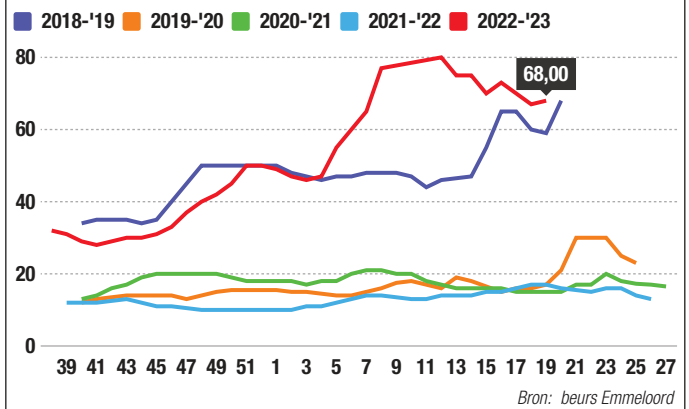
Niet eerder ging de uienprijs in korte tijd zo vaak over de kop. Met een bruto-opbrengst die 300.000 ton lager ligt dan vorig exportseizoen, een miljoen ton uien minder in Europa en ook elders op de wereld beduidend lagere opbrengsten door extreme weersomstandigheden en minder gebruik van dure meststoffen, zo verklaart HOA de ontstane situatie.

Vlotte start

Dat er al meteen goed vraag was naar uien bleek onder andere doordat Senegal, voor het eerste deel van de afzet een belangrijke afnemer van Nederlandse uien, licenties voor de levering tot 1 januari van 199.700 ton afgaf. Ter

Gele uienprijs maakte extreme stappen omhoog

Bovenkant weeknotering gele zaaiuien droog uit de schuur 60% grof, in € per 100 kilo.

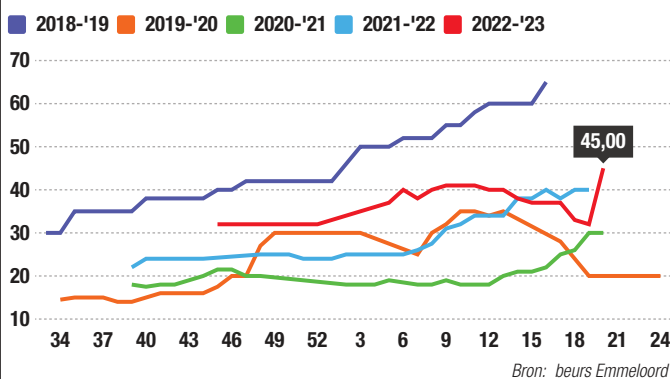
vergelijking: van oogst 2021 nam Senegal ruim 175.500 ton af. Al snel nam ook Ivoorkust grote volumes af. Begin september zelfs nog iets meer dan Senegal. Dat er vraag was naar uien bleek ook omdat er in september ook al meer uien dan andere jaren naar België gingen. Met ook bij onze zuiderburen tegenvallende opbrengsten, terwijl ze wel de retail vlot willen voorzien, als verklaring. Ook Groot-Brittannië doet goed mee en staat begin oktober qua volume met 2.816 ton na Senegal en Ivoorkust op plaats drie. Opvallend is ook dat er begin oktober al zo'n 1.500 ton uien naar Oekraïne ging. Het totaal afgezette volume is voor Nederland dan al 7% hoger dan het jaar daarvoor (oogst 2021).

november al speculanten aan die partijen kopen voor levering maart boven €50. In de markt is daar op dat moment nog geen sprake van, maar het vertrouwen wordt deels ingegeven door de wetenschap dat het totale volume niet zo groot is en dat lang niet alle uien geschikt zijn voor de lange bewaring. Het lijkt te mooi om waar te zijn, en het is waar. De laatste dag van november worden de eerste zaken gedaan op €60 per 100 kilo voor levering in mei. Voor levering december en begin het nieuwe jaar liggen de uienprijzen al op €40. In december loopt het best wat de prijzen betreft. Ook de baalprijs volgt goed. Midden december €50 in de baal. Begin februari is €60 tot €70 per 100 kilo de nieuwe standaard geworden voor levering in maart en april; er werd afgelopen seizoen gepiekt met €100. Hoge prijzen remmen de afzet naar West-Afrika. Senegal nam uiteindelijk ruim 162.500 ton af, maar vooral Groot-Brittannië, België, Duitsland en Spanje namen meer Nederlandse uien af. ■

Voldoende aanbod remde prijsverhogingen

Bovenkant weeknotering rode zaaiuien droog uit de schuur 60% grof, per seizoen. In € per 100 kilo.

Mooi gemiddelde score

De PPA-pool omvat de volledige bewaarperiode met een vast afzetpatroon. De uitbetaling past precies bij het verloop van het seizoen.

PPA heeft een relatief grote uienpool en werkt met een vrij vast afzetpatroon, waardoor de uitbetaling per jaar en ook over de jaren heen een gemiddelde van de markt weergeeft. Oogst 2022 startte met mooie prijzen en kende in de loop van de rit ook enorme pieken, maar vanaf april bleek € 60 een reële prijs te zijn. Een jaar van horten en stoten in een markt die moeilijk was te voorspellen. Daarom voor een pool best een mooi jaar, omdat het extremen uitmiddelt, zo ervaart PPA het afgelopen seizoen.

Kwaliteit bewaken

Met gemiddeld 6,3% tarra in de gele uien en 2,10% voor de partij met de laagste score was de kwaliteit goed. Hoewel er ook een partij met 14,3% tarra als hoogste score bij was en er een partij een korting heeft gekregen, omdat een deel van de levering niet aan de kwaliteitseisen voldeed. Door goed monitoren van de partijen was de kwaliteit door het hele seizoen heen vrijwel con-

stant. PPA heeft ook een pool voor rode uien. Die scoorde gemiddeld 7,8% tarra met 3,1% als laagste en 10,3% als hoogste percentage tarra van de individuele partijen.

Er zijn maar weinig pools met identieke looptijden. De PPA-pool voor de gele uien is wat dat betreft nog het beste te vergelijken met Stichting Uienpool Flevoland en beiden vissen ook min of meer in dezelfde vijver. Op tiendes na komt de uitbetaling van deze pools dit jaar met elkaar overeen. De PPA-pool opereert vooral in Flevoland en heeft zijn looptijd over de volledige periode van levering droog uit de schuur. De gele uien hadden gemiddeld over het hele volume 57% grof. Er is bij PPA geen onderscheid in uitbetaling naar grofte en er is geen correctie voor transportafstand.

Rode uien

De PPA-pool voor rode uien draaide bij PPA

PPA uienpool B.V.

Gemiddelde netto-opbrengst weken 48, 8 en 18.

2022-'23	52,30
2021-'22	11,64
2020-'21	16,20
2019-'20	14,80
2018-'19	betaald naar grofte

zijn zesde jaar. De gemiddelde grofte voor rood kwam op 59%. Het vijfjaarsgemiddelde voor uitbetaling op week 11 noteert voor rood bij PPA € 29,13. Voor oogst 2022 is dat € 31,94. Rood is door de jaren heen stabiel goed betaald. Ook dit jaar, hoewel het de pieken van geel dit jaar niet meemaakte.

Toenemende belangstelling

PPA ziet het aantal deelnemers in zijn pool toenemen. Telers die voor het eerst in poolverband gaan afzetten zijn uitzonderingen, maar er zijn een aantal overgestapt, omdat er de afgelopen twee seizoenen enkele pools zijn gestopt, waardoor telers een andere partner opzochten. En in een enkel geval is sprake van een overstapper naar een andere pool. PPA profileert zich door onafhankelijkheid van afnemers, waardoor het met een breed scala aan afzetmogelijkheden kan werken. ■

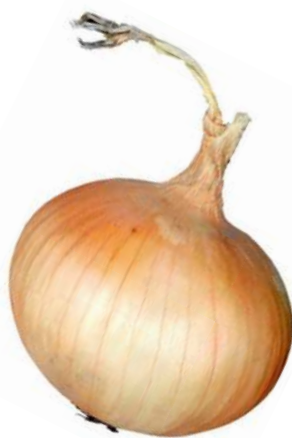
PPA – oogst 2022 – uienpool

Kosten en opbrengsten uien, alle bedragen in €.

kosten en vergoedingen	over aantal kilo's	tarief per 100 kg		over hele partij		per 100 kg geleverde netto uien (322 ton)	
tarra (8%)	322.000	0,00		0,00		0,00	
weegkosten	350.000	0,04		140,00		0,04	
poolkosten	322.000	-0,05		-161,00		-0,05	
GlobalGAP-toeslag	322.000	0,10		322,00		0,10	
kwaliteitspremie	322.000	0,00		0,00		0,00	
transportkosten	350.000	0,00		0,00		0,00	
saldo (vergoedingen-kosten)				301,00		0,09	

opbrengsten	over aantal kilo's	week 48/2022		week 8/2022		week 18/2023		week 24/2023	
		per 100 kg	per partij	per 100 kg	per partij	per 100 kg	per partij	per 100 kg	per partij
	322.000	49,38	159.003,60	52,38	168.663,60	54,88	176.713,60	56,38	181.543,60
saldo (vergoedingen-kosten)		0,05	301,00	0,09	301,00	0,05	301,00	0,05	301,00
netto-opbrengst excl. BTW		49,47	159.304,60	52,47	168.964,60	54,97	177.014,60	56,47	181.844,60

Bewaren heeft geloond

Agrifirm beheert meerdere uienpools. Zoals verwacht heeft vooral de bewaarpool dit jaar een prima resultaat.

Agrifirm heeft zowel voor rode als gele uien een af-landpool, korte bewaring zonder bewaarvergoeding en een bewaarpool met bewaarvergoeding. Af land werd bij Agrifirm voor de gele uien (inclusief € 1,50 per ton ledenvoordeel) € 25,01 uitbetaald. Dat is ruim drie maal zoveel als de € 7,535 per 100 kilo van oogst 2021. De korte bewaarpool voor gele uien kon al goed profiteren van de oplopende prijzen en noteert met € 33,40 een prijs waar de teler in voorgaande jaren alleen maar van kon dromen. De af-landpool voor rode uien betaalde inclusief ledenvoordeel € 28,40 per 100 kilo. De prijs van rood was goed en bleef goed, maar geel zette al in de af landperiode een stijgende prijs in waardoor rood voor de leveringen uit de bewaring al snel werd ingehaald door geel.

Minder kilo's

Agrifirm opereert landelijk van Zuid-Limburg en Zeeland tot Noord-Groningen maar heeft ook een belangrijk aandeel in de teeltgebieden waar in Nederland nog uitbreiding zit. Een krimp van het landelijk areaal in Nederland en ook met gemiddeld tegenvallende kilo opbrengsten en daardoor ook tegenvallende

Lange bewaarpool bijna dubbele van gemiddeld

Betaling op week 8 de afgelopen vijf jaar.

seizoen	gemiddelde
2022-'23	51,45
2021-22	11
2020-'21	16,03
2019-20	15,26
2018-'19	39,98
vijfjaren gemiddelde	26,74

grofte ziet Agrifirm als een logische verklaring dat de uien vlot tegen mooie prijzen waren af te zetten.

De gemiddelde tarra kwam op een hele nette 5,5%. Over de hoogste en laagste tarrascore doet Agrifirm geen mededelingen. Vanaf 9% tarra is er een korting. Over eventuele kwaliteitskortingen of toeslagen worden vanuit Agrifirm ook

Toelichting bij de tabellen:

Bewaarpool

De uitbetaling van de bewaarpool van Agrifirm is op week 8 in lijn met wat andere pools op die week betalen. Op week 18 zitten de pools waar het einde van het seizoen sterker €1 tot wat hoger.

Korte bewaarpool

De korte bewaarpool kent geen bewaarvergoeding. Vergeleken met de af-landprijs van €25,01 per 100 kilo heeft de teler voor de korte bewaring met inschuren, drogen en ventileren zijn kosten royaal betaald gekregen.

Agrifirm – oogst 2022 – bewaarpool

Kosten en opbrengsten uien, alle bedragen in €.

kosten en vergoedingen	over aantal kilo's	tarief per 100 kg	over hele partij	per 100 kg geleverde netto uien (322 ton)	
tarra (8 %)	322.000	0,00	0,00	0,00	
weegkosten	350.000	0,00	0,00	0,00	
poolkosten	322.000	1,300	4186,00	1,300	
GlobalGAP-toeslag	322.000	0,00	0,00	0,00	
ledenvoordeel	322.000	0,150	483,00	0,150	
transportkosten	350.000	0,00	0,00	0,00	
saldo (vergoedingen-kosten)			-3.703,00	-1,15	
opbrengsten	week 8/2023		week 18/2023		
	kilo's	per 100 kg	per partij	per 100 kg	per partij
Boerderij-partij	322.000	52,60	169.372,00	53,10	170.982,00
saldo (vergoedingen-kosten)		-1,15	-3.703,00	-1,15	-3.703,00
netto-opbrengst excl. BTW		51,45	165.669,00	51,95	167.279,00

Bewaren heeft dit jaar geloond, zowel de korte als de lange bewaarpool. Er is in de bewaarpool een prijs in week 18 van toepassing van bijna €41. Hierop is ook het ledenvoordeel van €1 per ton van toepassing.

geen mededelingen gedaan, maar er zijn om kwaliteitsredenen geen partijen buiten de pool gehouden. Voor transportkosten vindt geen verrekening plaats.

Minder af land

De verkoopstrategie is bij Agrifirm onge-

wijzigd gebleven. Het opereert onafhankelijk van afnemers. Af land brachten de uien dit jaar een mooie prijs op en de uitbetaling van Agrifirm is ook volledig conform de prijzen waarvoor in de af-landperiode zaken werden gedaan. Anderzijds heeft het bewaren dit jaar

buitengewoon geloond en dat zal mede verklaren waarom Agrifirm voor oogst 2023 duidelijk minder deelnemers heeft voor uien in de af-landpool. ■

Agrifirm – oogst 2022 – korte bewaarpool

Kosten en opbrengsten uien, alle bedragen in €.

kosten en vergoedingen	over aantal kilo's	tarief per 100 kg	over hele partij	per 100 kg geleverde netto uien (322 ton)
tarra (8%)	322.000	0,00	0,00	0,00
weegkosten	350.000	0,00	0,00	0,00
poolkosten	322.000	0,8525	2745,05	0,853
GlobalGAP-toeslag	322.000	0,00	0,00	0,00
ledenvoordeel	322.000	0,150	483,00	0,150
transportkosten	350.000		0,00	0,00
saldo (vergoedingen-kosten)			-2.262,05	-0,70

opbrengsten	week 48/2022		
	kilo's	per 100 kg	per partij
Boerderij-partij	322.000	34,10	109.802,00
saldo (vergoedingen-kosten)		-0,70	-2.262,05
netto-opbrengst excl. BTW		33,40	107.539,95

Gepiekt in maart en april

Met uitbetalingen royaal boven € 60 per 100 kilo zit **Waterman** hoog in de boom. Maart en april waren bepalend.

De uitbetaling van de bewaarpool bij Waterman is opvallend hoog en wordt verklaard doordat het grootste volume in de maanden maart en april is verhandeld. Dat heeft de gemiddelde uitbetaling flink omhoog getrokken. De Waterman-bewaarpool is pas vorig jaar gestart en vervangt de eerdere Flevo Onions-pools. Onder de vlag van Flevo Onions was er eerder ook een korte pool en een pool voor rode uien. Die zijn vervallen en ook het aantal deelnemers aan de huidige bewaarpool is kleiner dan in de Flevo Onions-jaren waardoor het totale volume dat Waterman in poolvorm heeft afgezet

ook wat kleiner is geworden. Voor oogst 2023 is er wel weer een pool voor rode uien opgestart. De Waterman-pool wordt in eigen beheer, door eigen inkopers georganiseerd. Externe commissarissen zijn daar niet meer bij betrokken.

Mooie uien

Met gemiddeld 3,88% tarra was dat cijfer bij Waterman nog nooit zo laag, hoewel een partij door kwaliteitsproblemen als gevolg van tweewassigheid buiten de pool is gehouden. "Omdat de pool nog relatief klein is, kunnen we wat meer onze verkoopmomenten kiezen", stelt Remko Wilms namens Waterman Onions. Met

Waterman

Vijfjaren gemiddelde week 8, 18 en 24.

seizoen	gemiddelde
2012-'23	64,08
2021-'22 (*)	12,56
2020-'21 (*)	16,64
2019-'20 (*)	18,21
2018-'19(*)	46,44
vijfjaren gemiddelde	31,59

(*) Flevo Onions

een groot volume royaal boven 10.000 ton bijvoorbeeld, ben je automatisch meer gedwongen met een zekere regelmaat per maand af te zetten. De prijzen liepen gestaag op, maar medio maart ging het om zoveel geld dat afwachten ook geen verstandige optie leek en daarom toen een groot volume is afgezet. Het werkgebied van de pool ligt ruwweg tussen Zeewolde en Uithuizen. In de uitbetaling is tussen de partijen geen onderscheid gemaakt in grofte en er is geen transportvergoeding afhankelijk van afstand. ►

FOTO: MARTEN SANDBURG

Afleveren van bewaaruien. De uitbetaling van de bewaarpool bij Waterman is opvallend hoog en dat komt omdat in de dure maanden maart en april veel is verkocht. ■

Waterman – oogst 2022 – bewaarpool

Kosten en opbrengsten uien, alle bedragen in €.

kosten en vergoedingen	over aantal kilo's	tarief per 100 kg	over hele partij	per 100 kg geleverde netto uien (322 ton)
tarra (8 %)	322.000	0,00	0,00	0,00
weegkosten	350.000	-0,04	-140,00	-0,04
poolkosten	322.000	0,00	0,00	0,00
GlobalGAP-toeslag	322.000	0,25	805,00	0,25
kwaliteitspremie	322.000	0,00	0,00	0,00
transportkosten	350.000	0,00	0,00	0,00
saldo (vergoedingen-kosten)			665,00	0,21

opbrengsten	over aantal kilo's	week 48/2022		week 8/2023		week 18/2023		week 24/2023	
		per 100 kg	per partij	per 100 kg	per partij	per 100 kg	per partij	per 100 kg	per partij
Boerderij-partij	322.000	62,48	201.185,60	62,67	201.797,40	63,82	205.500,40	65,12	209.686,40
saldo (vergoedingen-kosten)		0,21	665,00	0,21	665,00	0,21	665,00	0,21	665,00
netto-opbrengst excl. BTW		62,69	201.850,60	62,88	202.462,40	64,03	206.165,40	65,33	210.351,40

C-pool dit jaar vervallen

De **Van Meir**-pool kent de keuze A, B of C-periode. C is dit jaar vervallen.

Van Meir deelt de pool in drie periodes in. A, B en C. A loopt over de periode vóór Nieuwjaar en was in voorgaande jaren in volume ook de grootste pool. In de A-periode is Afrika een belangrijke afnemer en moet je toch een behoorlijk volume zien af te zetten, weten ze bij Van Meir. Oogst 2022 kenmerkte zich door problemen met kiemlustige partijen. Daar wordt altijd goed op gemonitord, onder andere door uien in potproeven te beoordelen op kiemlust. De deelnemers die opteeden voor pool C bleken in te veel gevallen vanwege kiemlust niet geschikt voor de lange bewaring waardoor de uien van pool C naar B zijn geschoven. De volumes van pool A en B waren daardoor in kilo's uiteindelijk vrijwel gelijk. Omdat de uienprijzen vooral vanaf december flink omhoog gingen, heeft pool B aanzienlijk beter, gemiddeld royaal €11 per 100 kilo meer, dan A opgebracht.

Betaling naar grofte

Van Meir betaalt in de pool uit naar grofte van de partij. In jaren dat grofte weinig invloed had op de prijs werd dat achterwege gelaten en alles gemiddeld, maar na twee jaren op rij dat er naar grofte is uitbetaald, is besloten dat ook voor de toekomst zo te houden. En er is een kleine correctie voor kwaliteit. Hardheid en kleur van de uien zijn belangrijke factoren waarom een individuele partij een plusje kan maken. Neem twee partijen die in grofte en tarra vergelijkbaar zijn, dan kan het toch zijn dat de ene partij mooier oogt dan de ander. Om de teler te belonen, maar ook te stimuleren om een partij te leveren die in de markt het vlotste is af te zetten. Liggen de prijzen op een hoog niveau, dan is dat verschil groter dan bij een lager niveau. Vorig jaar is voor de *Boerderij*-partij een kwaliteitspremie van €0,65 per 100 kilo en dit jaar van €0,90 per 100 kilo berekend.

Mooie uien

Oogst 2021 kende veel problemen met fusarium, dat was voor oogst 2022 maar weinig het geval. Problemen met kiemlust was voor een partij reden om die buiten de pool te houden en kiemlust was ook een reden dat meerdere partijen, anders dan voorgenomen, niet geschikt waren voor de lange bewaring. Maar over de hele linie werden er mooie uien geleverd die in een vriendelijke markt ook makkelijk waren af te zetten. De tarra zat onder het vijfjaarsgemiddelde, met niet alleen uientarra, maar ook losse grond meegerekend zat tarra in de range van 7 tot 8%.

Toelichting bij de berekening

De Van Meir-pool werkt als volgt: A, B en C realiseren ieder in die periode hun eigen prijs. De uitbetaling echter is de helft van de periode prijs, plus de helft van het gemiddelde van A, B en C. De uitbetaling in dit overzicht is de werkelijke uitbetaling, dus niet de afzonderlijke A-, B- en C-prijs. Dit jaar is de C-pool vervallen waardoor de uitbetaling van beide pools voor de helft wordt bepaald door het gemiddelde van de A- en B-notering. ■

Van Meir – oogst 2022

Kosten en opbrengsten uien, alle bedragen in €.

kosten en vergoedingen	over aantal kilo's	tarief per 100 kg	over hele partij	per 100 kg geleverde netto uien (322 ton)
tarra (8%)	322.000	0,00	0,00	0,00
weegkosten	350.000	0,00	0,00	0,00
poolkosten	322.000	0,00	0,00	0,00
GlobalGAP-toeslag	322.000	0,00	300,00	0,09
kwaliteitspremie	322.000	0,90	2898,00	0,90
transportkosten	350.000	-0,400	-1400,00	-0,43
saldo (vergoedingen-kosten)			1.798,00	0,56

opbrengsten

	over aantal kilo's	week 48/2022		week 8/2023	
		per 100 kg	per partij	per 100 kg	per partij
Boerderij-partij 40% grof	322.000	35,80	115.276,00	46,83	150.792,60
Boerderij-partij 50% grof	322.000	36,25	116.725,00	47,51	152.982,20
Boerderij-partij 60% grof	322.000	36,71	118.206,20	48,18	155.139,60
saldo (vergoedingen-kosten)		0,56	1.798,00	0,56	1.798,00
netto-opbrengst excl. BTW 40% grof		36,36	117.074,00	47,39	152.590,60
netto-opbrengst excl. BTW 50% grof		36,81	118.523,00	48,07	154.780,20
netto-opbrengst excl. BTW 60% grof		37,27	120.004,20	48,74	156.937,60

De Van Meir-pool werkt als volgt: A en B realiseren ieder in die periode hun eigen prijs. De uitbetaling echter is de helft van de periode prijs, plus de helft van het gemiddelde van A en B. De uitbetaling in dit overzicht is de werkelijke uitbetaling, dus niet de afzonderlijke A en B prijs. Gemiddelde netto opbrengst weken 48-8,18

Speculant heeft de hoofdprijs

Gedictieerd door het verloop van de uienprijs heeft net als vorig jaar de speculatiepool van **Wiskerke** met afstand het beste uitbetaald.

Wiskerke heeft meerdere pools. Twee voor gele uien en een pool voor rode uien. Als vanouds de JWK-basispool die gericht is op de levering tot en met maart en zoals de naam al aangeeft, de JWK-speculatiepool die gericht is op de telers die een gokje wagen op wat de markt juist vanaf maart nog doet. De speculatiepool liep van 1 april tot het einde van de leveringen.

De basispool eindigde dit jaar al op 31 december. Het zwaartepunt van de basispool lag altijd al heel nadrukkelijk in de periode voor de kerst. Afgelopen jaar liepen de prijzen vooral vanaf november behoorlijk op. Met een gemiddelde uitbetaling van € 28,30 heeft de basispool, die dit jaar maar tot eind december liep, ook van de oplopende prijzen geprofiteerd, maar veel minder dan de pools die nog een flink stuk vanaf januari doorliepen. De speculatiepool die pas vanaf 1 april van start ging en doorliep tot het einde van de periode

profiteerde maximaal van de hoge prijzen die dit jaar voor gele uien zijn betaald. De speculatiepool betaalde gemiddeld € 71,10 per 100 kilo aan de deelnemers. Een echt record dat nog nooit is neergezet. Aangetekend dat het dan om een relatief klein aantal telers gaat die daar in meedoen, maar voor wie het treft is dit jaar in de speculatiepool de hoofdprijs gevallen. Het was een bijzonder seizoen dat je niet gauw een tweede keer verwacht mee te maken vertelt Jaap Wiskerke. Iedereen kijkt heel tevreden terug.

Transportkosten

Wiskerke handelt met uien uit heel Nederland en deels ook uit België. Door de flink gestegen prijzen voor transport en soms een groot verschil in transportafstand tussen telers is er sinds vorig jaar wel een transportvergoeding ingesteld. Dat is geen vergoeding per kilometer maar een vergoeding per regio. Hemelsbreed kan een bestemming in Zeeuws-

38% boven gemiddelde

Betaling op week 48 de afgelopen vijf jaar.

seizoen	gemiddelde
2022-'23	28,3
2021-'22	10,84
2020-'21	16,5
2019-'20	12,7
2018-'19	34
vijfjaren gemiddelde	20,47

Vlaanderen dichterbij Kruiningen liggen dan een bestemming op Noord-Beveland terwijl de transportkosten toch hoger zijn. Omdat de *Boerderij*-vergelijking uitgaat van een transportafstand van 25 kilometer is in de manier van rekenen en weergeven de transportvergoeding een plusje, terwijl dat voor leveranciers op grotere afstand een min is. Genoemde prijzen in het overzicht zijn de gemiddeld uitgekeerde bedragen.

Rood

Wiskerke had voor het derde jaar een pool voor rode uien. Die liep vorig jaar van 1 januari tot het einde van het seizoen. Het gaat om uien uit de Noord-oostpolder en de pool wordt beheerd door commissionair Bram Krijger. Het gaat om uien uit kistenbewaring. Voor rood eigenlijk een voorwaarde om ze goed te bewaren. De gemiddelde tarra zat met gemiddeld 7,25% maar een fractie boven dat van vorig jaar. Een partij is

JWK – oogst 2022 – basispool

Kosten en opbrengsten uien, alle bedragen in €.

kosten en vergoedingen	over aantal kilo's	tarief per 100 kg	over hele partij	per 100 kg geleverde netto uien (322 ton)
tarra (8%)	322.000	0,00	0,00	0,00
weegkosten	350.000	0,00	0,00	0,00
poolkosten	322.000	-0,04	-128,80	-0,04
GlobalGAP-toeslag	322.000	0,040	128,80	0,04
kwaliteitspremie	322.000	0,00	0,00	0,00
transportkosten	322.000	0,94	3036,46	0,94
saldo (vergoedingen-kosten)			3.036,46	0,94
opbrengsten				
		week 48/2022		
	over aantal kilo's	per 100 kg	per partij	
Boerderij-partij	322.000	28,30	91.126,00	
saldo (vergoedingen-kosten)		0,94	3.036,46	
netto-opbrengst excl. BTW		29,24	94.162,46	

vanwege kiemlust wat naar voren gehaald vertelt Krijger, maar hoewel het een jaar was waarin kiemlust nog wel eens een probleem was, is dat in de rode uien die voor de pool waren aangemeld eigenlijk geen probleem geweest. De rode uien brachten in de pool gemiddeld € 34,50 per 100 kilo op. Op zich een mooie prijs.

“Vorig jaar werd tegen € 28 per 100 kilo op week 12 uitbetaald. Maar gezien het verloop van de prijzen voor gele uien hadden we hogere verwachtingen”, vertelt Krijger. De prijs van geel explodeerde en we verwachtten dat rood daar wel in mee zou trekken, maar dat is toch maar heel beperkt het geval geweest. Eigenlijk was

de handel in rood een beetje saai met vrij constante prijsniveau's. Op het eind van de rit trok de prijs nog wat aan, maar waren de uien ook bijna op. De les die eruit is geleerd, is dat rood in de markt toch een ander product is dan geel en dat rood bij hoge prijzen niet als alternatief voor geel wordt gekocht. ■

JWK – oogst 2022 – speculatiepool

Kosten en opbrengsten uien, alle bedragen in €.

kosten en vergoedingen	over aantal kilo's	tarief per 100 kg	over hele partij	per 100 kg geleverde netto uien (322 ton)
tarra (8 %)	322.000	0,00	0,00	0,00
weegkosten	350.000	0,00	0,00	0,00
poolkosten	322.000	-0,04	-128,80	-0,04
GlobalGAP-toeslag	322.000	0,040	128,80	0,040
kwaliteitspremie	322.000	0,00	0,00	0,00
transportkosten	350.000	0,00	0,00	0,00
saldo (vergoedingen-kosten)			0,00	0,000

opbrengsten

	over aantal kilo's	gemiddelde	
		per 100 kg	per partij
Boerderij-partij	322.000	71,10	228.942,00
saldo (vergoedingen-kosten)		0,000	0,00
netto-opbrengst excl. BTW		71,10	228.942,00

Goede verkoopmomenten gekozen

Gerelateerd aan de beursnoteringen heeft **Simonions** goed gescoord en een forse bewaarstaffel waardoor bewaren heeft geloond.

Simonions is de uienpool van commissionair Jaap Simonse en is actief in Flevoland, Groningen, Friesland en Noord-Holland. De pool draaide zijn achtste jaar en groeit volgens Simonse ook dit jaar weer opnieuw.

Simonse werkt niet met een poolcommissie. “Ik kies mijn momenten om te verkopen” stelt de commissionair die voor de afzet met verschillende partijen zaken doet. Het beleid is om te verkopen bij een opleving en geen vaste verkoopmomenten te hanteren. De uienprijzen waren flink

in beweging met perioden boven € 60. Dat maakte het seizoen spannend en uitdagend, stelt Simonse wanneer hij terugkijkt op hoe het jaar is gelopen. Het prijsrecord van 2018 is ruim overtroffen en daar had eigenlijk niemand van durven dromen.

Mooie uien

“Wij hadden overwegend mooie uien in onze pool”, stelt Jaap Simonse. Toch is vanwege bacterie en kiem een klein deel vroeg in het seizoen afgezet. De kwaliteit is net als prijs een factor dat het verkoopmoment

2022: royaal dubbele van gemiddeld

Gemiddelde netto uitbetaling week 48,8, 18, 24.

seizoen	gemiddelde
2022-'23	58,33
2021-'22	12,94
2020-'21	16,03
2019-'20	19,18
gemiddelde	26,62

kan bepalen. In jaren met hoge prijzen is kwaliteit ook zeker een punt om goed te bewaken. De gemiddelde tarra lag in de Simonions pool op 7,49%. De laagste zat op 4,12 en de hoogste op 11,5%. De handel en levering liep in de Simonions pool van week 49 tot week 23.

Zeer tevreden

De pooldeelnemers zijn allemaal blij verrast met het resultaat van het afgelopen jaar vertelt Simonse. Het vijfjarig gemiddelde van zijn pool komt uit op € 30,39 op levering week 15. Simonse kijkt uit naar het nieuwe seizoen dat naar verwachting een mooie start gaat maken. En nieuwe telers zijn welkom! ▶

FOTO: CORS-SALVERIUS FOTOGRAFIE

Laden van zaaiuien. Jaap Simonse werkt niet met een poolcommissie, hij kiest naar eigen inzicht de momenten om de pooluien te verkopen. ■

SIMONIONS – oogst 2022

Kosten en opbrengsten uien, alle bedragen in €.

kosten en vergoedingen	over aantal kilo's	tarief per 100 kg	over hele partij	per 100 kg geleverde netto uien (322 ton)
tarra (8 %)	322.000	0,00	0,00	0,00
weegkosten	350.000	0,00	0,00	0,00
poolkosten	322.000	0,00	0,00	0,00
GlobalGAP-toeslag	322.000	0,10	322,00	0,10
kwaliteitspremie	322.000	0,00	0,00	0,00
transportkosten	350.000	0,00	0,00	0,00
saldo (vergoedingen-kosten)			322,00	0,10

opbrengsten	over aantal kilo's	week 48/2022		week 8/2023		week 18/2023		week 24/2023	
		per 100 kg	per partij	per 100 kg	per partij	per 100 kg	per partij	per 100 kg	per partij
Boerderij-partij	322.000	52,14	167.890,80	57,01	183.572,20	60,75	195.615,00	63,01	202.892,20
saldo (vergoedingen-kosten)			322,00		322,00		322,00		322,00
netto-opbrengst excl. BTW		52,24	168.212,80	57,11	183.894,20	60,85	195.937,00	63,11	203.214,20

Maand later begonnen

Stichting Uienpool Flevoland volgde dezelfde strategie al andere jaren. Wel ging de verkoop een maand later van start.

Stichting Uienpool Flevoland is nog een voorbeeld van wat je een traditionele pool zou kunnen noemen: één pool die in principe de hele afzetperiode beslaat en door de periode heen met een zekere regelmaat verkoopt. De pool zet zijn uien af via commissionair Richard Bolle en is onafhankelijk van zijn afnemers. De pool startte dit jaar een maand later dan gebruikelijk en gezien het verloop van de uienprijzen door de periode heen zal dat de uitbetaling positief hebben beïnvloed. Net als vorig jaar is de pool relatief vroeg geëindigd, rond week 21. Er

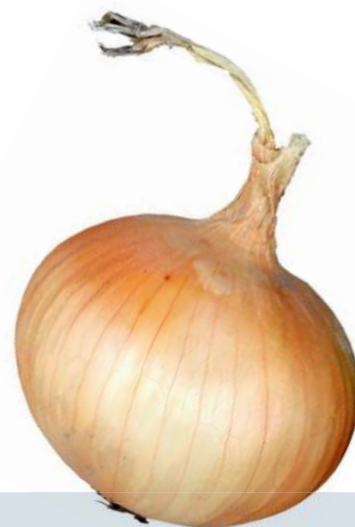
is daarom ook geen uitbetaling op week 24 genoteerd. Maar dat is ook in lijn met de meeste andere pools en verklaarbaar door de vlotte handel die tegen mooie prijzen in het voorjaar werd gedaan. Vorig jaar zag de pool zich door kwaliteitsproblemen genoodzaakt een groter volume in de eerste helft van het seizoen af te zetten waardoor het toen minder van een opleving van de prijs kon profiteren. Dit jaar kon de pool wat de uitbetaling betreft prima scoren.

Mooie uien

Stichting Uienpool Flevoland noteerde

een gemiddelde van 5,63%. Een hele nette score, die is opgebouwd uit cijfers die varieerden van 2,7 tot maximaal 13,5%. Oogst 2020 scoorden de deelnemer van de stichting gemiddeld 10,15% tarra en vorig jaar (oogst 2021) was dat gemiddeld 8,72%. Vanaf 10% tarra wordt een korting van €0,14 per 100 kilo toegepast. Op een partij is een korting door kwaliteitsproblemen geweest. Inwendig schot was voor een aantal partijen een reden om de afzet naar voren te halen. De stichting heeft in de uitbetaling geen onderscheid gemaakt naar grofte van de partij en er is geen verrekening van transportafstand van toepassing. Zoals de naam Stichting Uienpool Flevoland al aangeeft, is het werkgebied beperkt tot de provincie Flevoland. ■

Uien rooien in Flevoland. Stichting Uienpool Flevoland beperkt het werkgebied tot de provincie Flevoland.

Stichting Uienpool Flevoland – oogst 2022

Kosten en opbrengsten uien, alle bedragen in €.

kosten en vergoedingen	over aantal kilo's	tarief per 100 kg	over hele partij	per 100 kg geleverde netto uien (322 ton)
tarra (8%)	322.000	0,00	0,00	0,00
weegkosten	350.000	0,00	0,00	0,00
poolkosten	322.000	0,00	0,00	0,00
GlobalGAP-toeslag	322.000	250,00	250,00	0,08
kwaliteitspremie	322.000	0,00	0,00	0,00
transportkosten	350.000	0,00	0,00	0,00
saldo (vergoedingen-kosten)			250,00	0,08

opbrengsten	over aantal kilo's	week 48/2022		week 8/2023		week 18/2023	
		per 100 kg	per partij	per 100 kg	per partij	per 100 kg	per partij
Boerderij-partij	322.000		0,00	48,40	155.848,00	52,20	168.084,00
saldo (vergoedingen-kosten)			250,00		250,00	0,00	250,00
netto-opbrengst excl. BTW			250,00	48,48	156.098,00	52,28	168.334,00

Stichting Uienpool Flevoland startte pas in week 52 en liep tot week 19. Gemiddelde van week 8 en 18 is €50,38 per 100 kilo. De stichting meldt over haar totale volume de deelnemers €49,50 te hebben uitbetaald.

Het gemiddelde poolresultaat is €49,50. De looptijd van de pool was vanaf week 52 tot en met week 19.